

1. stupeň ZŠ

Možnosti regulace hluku ve třídě

Vysoká hladina hluku ve třídě obtěžuje žáky i učitele. Okřikování také není příjemné učiteli ani žákům. Od prvního ročníku je vhodné zavést pravidla pro hlučnost ve třídě, jejichž součástí je i signál, který bude učitel využívat k upozornění na to, že je ve třídě příliš velký hluk.

Jako nejúčinnější se jeví signály neverbální.

Příklad možného postupu:

Domluvený signál

Učitel přestane mluvit, zvedne jednu ruku nad hlavu a ukazovák druhé si dá před ústa. Když žáci zpozorují učitele signál dělat, udělají to samé – zmlknou, stoupnou si, zvednou jednu ruku a ukazovák druhé si dají před ústa. Když se přidají všichni žáci, učitel je vyzve k pokračování v práci. Hluk ve třídě již nekomentuje.

Výhodou opakování signálu po učiteli je jednak přerušování verbální aktivity žáků, jednak hlubší uvědomění ze strany žáků, že došlo k porušení pravidla ohledně hlučnosti ve třídě.

Signál je třeba s žáky nacvičit a vysvětlit, k čemu slouží a proč je důležité dodržovat dohodnuté pravidlo ohledně hlasitosti. Co vše se může stát, když je ve třídě velký hluk – neslyším učitele, neslyším spolužáka, bolí mě hlava, nemůžu se soustředit....

S žáky také např. s využitím barev semaforu nacvičíme poznání hladiny hluku, která je přijatelná a která je již obtěžující. S žáky postupně zvyšujeme hlasitost a všichni ukazují, která úroveň hluku je přijatelná, která je na „hraně“ a co už je příliš. Každý žák ukazuje sám za sebe. S žáky se v rámci reflexe bavíme o tom, že každý hluk vnímá jinak a je proto důležité být ve třídě hlasitý tak, aby to někomu nebylo nepříjemné.

K regulaci hluku, který je ještě přijatelný ale již by se mohl do úrovně, který je obtěžující, lze využít ztišení hlasu.

Skupinové aktivity

Při aktivitách v kooperativních skupinách se osvědčuje určení žáka, který bude hlídat hlučnost ve skupině. Každá skupina tak má určeného žáka, který bude hlídat, aby hlučnost skupiny při práci nebyla příliš vysoká.

Žáci citliví na hluk

Některým žákům brání v soustředění hladina hluku, která je pro ostatní přijatelná. Proto je užitečné mít ve třídě tlumící sluchátka, které žák může použít při individuální práci.